

Ryszard Zalewski
Radny Rady Miejskiej

Interpelacja

Do: Prezydent Miasta Wodzisław Śląski Pan Mieczysław Kieca
Dw: Przewodniczący Rady Miejskiej Pan Lech Litwora

Sprawa: Katastrofalna sytuacja finansowa Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Wodzisławiu Śląskim.

Problemy alkoholowe w dzisiejszych czasach niestety występują bardzo często. Bardzo ważna jest w tym zakresie nie tylko profilaktyka ale także leczenie i różnego rodzaju terapie i co jest bardzo istotne funkcjonowanie profesjonalnych poradni odwykowych. Ustawodawca wskazał dwa główne źródła finansowania tego typu placówek a mianowicie NFZ oraz samorządy. Ostatnie lata pokazują, że finansowanie tylko przez NFZ jest niewystarczające. Należy tutaj podkreślić że profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. Gminy w tym Wodzisław opracowują a rada miejska zatwierdza gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ustawodawca zagwarantował źródło pozyskiwania środków finansowych na realizację tych zadań - gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż alkoholu na terenie gminy są obowiązani wnosić na rachunek gminy stosowną opłatę za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości jest przekazany na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie może być przeznaczana na inne cele.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wszystkie gminy w Polsce mają obowiązek prowadzić własną, wyznaczoną lokalnymi potrzebami i zasobami, politykę wobec alkoholu. Znacząca część gmin realizując gminny program zwraca uwagę na problem ubóstwa i wykluczenia społecznego przejawiając w tej sprawie podejście wspierające aktywne formy pomocy. Stopniowo odchodzi się od bezpośredniego przekazywania środków finansowych dla rodzin z problemem alkoholowym. W to miejsce tworzy się programy pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej obejmujące bardzo często takie działania jak dożywianie dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych czy finansowanie kolonii i obozów dla dzieci.

Zadania własne samorządów gminnych w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone są w Ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi W art. 4¹ ust. 1 ustawy czytamy, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin, a jako punkt pierwszy tych zadań brzmi - zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. To zadanie nieprzypadkowo zostało wymienione na początku. Jest ono bardzo istotne, gdyż w sytuacji już wystąpienia problemu alkoholowego najważniejsze jest aby pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna była dostępna dla osób takiej pomocy potrzebujących.

Jaką korzyść może mieć miasto lub gmina z tak wydatkowanych pieniędzy? Przede wszystkim to, że na jej terenie lub w sąsiedztwie pracuje dobra placówka leczenia uzależnień, dysponująca szeroką ofertą terapeutyczną dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy domowej, młodzieży oraz dzieci. W sytuacji, gdy istnieje zaplecze fachowców, nabiera sensu motywacyjna praca zespołów interwencyjnych gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Urzędnicy gminy, pracownicy pomocy społecznej, nauczyciele wiedzą, że w sytuacjach trudnych mogą liczyć na pomoc kompetentnych osób – na interwencje, konsultacje, szkolenia. Zarówno wśród urzędników, jak i ogółu mieszkańców wzrasta wiara w sens i skuteczność angażowania się w rozwiązywanie lokalnych problemów alkoholowych. Wobec powyższego należy się zapytać czy miasto Wodzisław stać na likwidację ośrodka i odpowiedź jest oczywista, miasta na to nie stać.

Miasto Wodzisław Śląski i powiat wodzisławski ma to szczęście, że na jego terenie znajduje się Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu. Wiele innych miast i a nawet powiatów pozbawionych jest tego typu placówek. W ośrodku pracuje bardzo dobry zespół profesjonalistów. Z całą pewnością prawdziwe jest stwierdzenie, że dzięki ich pracy walka z problemami alkoholowymi w Wodzisławiu jest zdecydowanie ułatwiona. Niestety obecnie wodzisławski Ośrodek Terapii bardzo potrzebuje pomocy a mianowicie przede wszystkim katastrofalna jest jego sytuacja finansowa. Tak naprawdę sytuacja jest tak poważna, że Ośrodek może ulec likwidacji i może zostać zamknięty.

Wg danych za 2007 dotyczących dysponowania środkami z opłaty z koncesji za sprzedaż napojów alkoholowych w polskich gminach średnio 11% zostało przeznaczone na leczenie odwykowe (w tym m.in. dodatkowe programy terapeutyczne w placówkach, doposażenie czy remonty pomieszczeń, opłacanie wynagrodzeń za dodatkową pracę pracowników niektórych zajęć terapeutycznych, czasami konsultacji lekarskich, zakupy dla placówek odwykowych elementów wyposażenia gabinetów i sal terapeutycznych, materiałów piśmiennych i edukacyjnych, refundację pracownikom kosztów szkoleń, szczególnie tych, które stanowią kolejne etapy procesu certyfikowania terapeutów uzależnień). Jednak w wyniku analizy wyznaczono tzw. gminy wiodące, do których zaliczono samorządy naprawdę w sposób profesjonalny opracowujące i realizujące politykę lokalną wobec problemów alkoholowych. Takie gminy przeznaczały średnio 24% ww środków na leczenie odwykowe.

W 2009 roku w Wodzisławiu zgodnie z gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przyjętym uchwałą rady miejskiej na wszystkie zadania przeznaczone zostało 820 tys zł. Z tej kwoty zaledwie 30 tys zł trafiło do Ośrodka Terapii w formie zakupu dodatkowych usług zdrowotnych. Kwota 30 tys zł stanowi tylko 3,7% całej puli środków. Jest to kwota całkowicie niewystarczająca dla przetrwania Ośrodka. Na 2010 rok planowane środki będą wynosiły 900 tys zł co oznacza wzrost o 80 tys zł w stosunku do roku 2009. Pomimo kryzysu od kilku lat następuje wzrost dochodów z koncesji alkoholowych. W 2007 roku było to ponad 870 tys, w 2008 było 930 tys a za rok 2009 zgodnie z prognozami będzie powyżej 1 mln zł.

Dlatego jest bardzo ważne i konieczne aby zwiększyć wsparcie finansowe wodzisławskiego Ośrodka Terapii przez zakup dodatkowych usług zdrowotnych a w ten sposób zrealizować bardzo ważny cel programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych a mianowicie - zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Nie można pozwolić aby ten bardzo ważny element dziedziny społeczno-zdrowotnej jakim jest Ośrodek przestał funkcjonować.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Pani dyrektor Ośrodka Terapii Aliny Sirdak kwota dodatkowego zakupu usług zdrowotnych ze strony miasta Wodzisławia w roku 2010 powinna wynieść 300 tys zł. To kwota, która pozwoli na dalsze funkcjonowanie Ośrodka i pozwoli miasto Wodzisław zaliczyć do gmin wiodących jako samorząd naprawdę w sposób profesjonalny opracowujący i realizujący politykę lokalną wobec problemów alkoholowych. To spowoduje, że cele ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi będą mogły być w pełni osiągnięte.

W związku z powyższym proszę o uwzględnienie potrzeb finansowych wodzisławskiego Ośrodka Terapii w ramach realizacji jednego z celów ustawy, tj. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w kwocie 300 tys zł w roku 2010.

Proszę o podjęcie takich działań w imieniu swoim jak i mieszkańców Wodzisławia i proszę wziąć pod uwagę, że nieuwzględnienie potrzeb Ośrodka Terapii może doprowadzić do jego likwidacji co byłoby kolejną katastrofą lokalnej wodzisławskiej społeczności.

Ryszard Zalewski

.....